A Magyar Nemzeti Bank 8/2026. (VII.29.) számú ajánlása az egyszerű, átlátható és egységesített ABCP-értékpapírosításra vonatkozó követelményekről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja az eszközfedezetű kereskedelmi értékpapír-kibocsátási programon belüli értékpapírosítás (a továbbiakban: ABCP-ügylet) egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosításnak való minősíthetőségére vonatkozó követelményekkel kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az értékpapírosítás általános keretrendszerének meghatározásáról, az egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosítás egyedi keretrendszerének létrehozásáról, valamint a 2009/65/EK, a 2009/138/EK és a 2011/61/EU irányelv és az 1060/2009/EK és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2017. december 12-i (EU) 2017/2402 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Értékpapírosítási rendelet) 24. cikke határozza meg, hogy mely ügyleti szintű követelményeknek kell megfelelnie egy ABCP-ügyletnek ahhoz, hogy egyszerű, átlátható és egységesített (a továbbiakban: STS) értékpapírosításnak minősüljön. Továbbá az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke szabályozza azon programszintű követelményeket, amelyek teljesülése esetén egy olyan értékpapírosítási program, amelynek keretében kibocsátott értékpapírok túlnyomórészt egyéves vagy annál rövidebb eredeti lejáratú eszközfedezetű kereskedelmi értékpapírok (a továbbiakban: ABCP-program) STS értékpapírosítási programnak minősül, ha emellett az adott ABCP-program szponzora teljesíti az Értékpapírosítási rendelet 25. cikkében megállapított követelményeket is.

Az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH) 2018. december 12-én az ABCP-értékpapírosításra vonatkozó STS-kritériumokkal kapcsolatosan, majd 2024. május 27-én az eszközök mérlegen tartásával járó értékpapírosításra vonatkozó STS-kritériumokról és az ABCP-értékpapírosításra és az ABCP-nek nem minősülő értékpapírosításra vonatkozó STS-kritériumokkal kapcsolatos iránymutatások módosításáról adott ki iránymutatásokat (EBA/GL/2018/08[1] és EBA/GL/2024/05[2]; a továbbiakban együtt: EBA Iránymutatások). Az MNB az EBA Iránymutatásokban megfogalmazott elvárásokat alapul véve jelen ajánlásban határozza meg az ABCP-értékpapírosításra vonatkozó ügyleti és programszintű követelményekkel kapcsolatos elvárásait és az értékpapírosítási folyamat szereplői által követendő jó gyakorlatot. Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az EBA Iránymutatásokban foglaltaknak való megfelelést.

Az ajánlás címzettjei a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) hatálya alá tartozó különleges célú gazdasági egységek (a továbbiakban: KCGE), az

[1] https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2026-01/05c06cd9-580d-49dc-a592-e5154bf0eab1/Guidelines%20on%20STS%20criteria%20for%20ABCP%20securitisation_COR_HU.pdf

[2] https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-10/c2643528-9d43-4f64-863b-053864465f96/GL%20STS%20criteria%20for%20OBS%20securitisation%20%28EBA%20GL%202024%2005%29_HU2.pdf

Értékpapírosítási rendelet szerinti intézményi befektetők (a továbbiakban: befektetők), értékpapírosítást kezdeményezők, szponzorok, eredeti hitelezők, valamint hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtók.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. Értelmező rendelkezések

1. Jelen ajánlásban használt fogalmak – eltérő rendelkezés hiányában – az Értékpapírosítási rendeletben és a Tpt.-ben meghatározottak szerint értelmezendők.

III. Általános elvárások

2. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. és 26. cikkében meghatározott követelmények alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségekre hivatkozó minden ügyleti és programszintű követelmény csak azokra az alapul szolgáló kitettségekre kerüljön alkalmazásra, amelyek eleget tesznek az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdésében foglalt értékpapírosítási feltételeknek, és amelyeket kereskedelmi értékpapírral, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.

3. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkében meghatározott ügyleti szintű követelmények alkalmazásában, amennyiben az információkat a befektetők vagy a lehetséges befektetők részére kell rendelkezésre bocsátani vagy közzétenni, eltérő rendelkezés hiányában ezt úgy kell értelmezni, hogy azokat az ABCP-ügylet szintjén lévő befektetők vagy lehetséges befektetők, valamint az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kitett más felek részére kell rendelkezésre bocsátani vagy közzétenni.

4. Amennyiben az információkat mégis ABCP-program szintjén lévő befektetők vagy lehetséges befektetők részére bocsátják rendelkezésre vagy teszik közzé, az MNB elvárása alapján azt összesített és anonimizált formában szükséges megtenni.

5. Az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke alkalmazásában a két különböző típusú – az STS-kritériumoknak megfelelő és az azoknak meg nem felelő – eszközfedezetű kereskedelmi értékpapírt kibocsátó ABCP-programok nem tekintendők STS-értékpapírosításnak.

IV. Ügyleti szintű követelmények

IV.1. Tényleges adásvétel, azonos joghatással bíró engedményezés vagy átruházás, eladói nyilatkozatok és szavatosságvállalások[3]

6. Az MNB elvárja az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában, továbbá a harmadik feleknek – ideértve az Értékpapírosítási rendelet 28. cikkével összhangban az STS-kritériumoknak való megfelelést ellenőrző harmadik feleket is – az Értékpapírosítási rendeletben meghatározott követelmények teljesítésével kapcsolatos bizalmának megalapozása érdekében az alábbiakat:

    a) tényleges adásvétel vagy annak igazolása, hogy az alkalmazandó jogszabályok alapján a tényleges adásvétellel megegyező joghatással bíró engedményezés vagy átruházás az alapul szolgáló kitettségeket elkülöníti az eladótól, annak hitelezőitől és felszámolóitól, többek között oly módon, hogy az az eladó fizetésképtelensége esetén sem képezheti szigorú visszakövetelési rendelkezések tárgyát, azaz az adásvételre, engedményezésre vagy átruházásra irányuló szerződés nem tartalmazza az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti rendelkezéseket,
    b) az a) alpontban említett tényleges adásvétel vagy azzal megegyező joghatással bíró engedményezés vagy átruházás eladóval vagy bármely más harmadik féllel szembeni végrehajthatóságának igazolása az alkalmazandó nemzeti jogszabályok alapján, és
    c) a visszakövetelési és átkategorizálási vagy átminősítési kockázatok értékelése.

7. A 6. pont a) alpontja alkalmazásában

    a) a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdésében meghatározott megtámadási okok, valamint
    b) a Cstv. 40. § (2) bekezdésében meghatározott visszakövetelési ok

    nem minősülnek szigorú visszakövetelési rendelkezésnek.

8. Az MNB elvárása alapján a 6. pontban említett feltételek teljesülésének jogi szakvélemény útján történő igazolását kizárólag az olyan ABCP-program első ABCP-ügylete tekintetében szükséges elvégezni, amelyet ugyanaz az eladó bocsátott ki, amely ugyanolyan jogi mechanizmust használ az átruházáshoz, és amelyre ugyanaz a jogrendszer vonatkozik.

9. Elvárt, hogy a 7. pontban említett jogi szakvélemény az Értékpapírosítási rendelet 28. cikke szerinti STS-kritériumoknak való megfelelést ellenőrző minden érintett harmadik fél, valamint az Értékpapírosítási rendelet 29. cikke szerinti illetékes hatóságok számára hozzáférhető legyen.

10. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (5) bekezdés a) pontjának alkalmazásában „az eladó hitelminőségi besorolásának jelentős romlásá”-nak kiváltó oka

[3] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (1)–(6) bekezdésével kapcsolatosan

tekintetében az objektíven mérhető és az eladó pénzügyi helyzetéhez kapcsolódó hitelminőségi küszöbértékek azonosításra kerüljenek az ABCP-ügylet dokumentációjában.

11. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (5) bekezdés b) pontjának alkalmazásában „az eladó fizetésképtelensége” kiváltó okának a fizetésképtelenség Cstv.-ben meghatározott esetei minősülnek.

IV.2. Az alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek, aktív portfóliókezelés[4]

12. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdésének alkalmazásában aktív portfóliókezelés alatt az MNB elvárása szerint olyan portfóliókezelés értendő,

    a) amely az ABCP-ügylet teljesítményét az alapul szolgáló kitettségek teljesítményétől és az ABCP-ügylet portfóliókezelésének teljesítményétől egyaránt függővé teszi, ily módon megakadályozva, hogy a befektető anélkül modellezze az alapuló szolgáló kitettségek hitelkockázatát, hogy figyelembe venné a portfóliókezelő portfóliókezelési stratégiáját, vagy
    b) amelyet jobb teljesítmény, magasabb hozam vagy teljes pénzügyi megtérülés elérése, vagy más, tisztán pénzügyi vagy gazdasági haszon szerzése érdekében spekulatív céllal végzik.

13. Az aktív portfóliókezelésnek nem minősülő portfóliókezelési módszerek közé az MNB meglátása szerint az alábbiak tartoznak:

    a) az alapul szolgáló kitettségek helyettesítése vagy visszavásárlása, az eladói nyilatkozatok és szavatosságvállalások megsértése miatt,
    b) a felügyeleti (szabályozói) vita vagy vizsgálat tárgyát képező alapul szolgáló kitettségek annak érdekében történő helyettesítése vagy visszavásárlása, hogy elősegítsék a vita rendezését vagy a vizsgálat lezárását,
    c) az alapul szolgáló kitettségek feltöltése amortizált vagy nemteljesítő kitettségeket helyettesítő alapul szolgáló kitettségek hozzáadásával a rulírozási időszak alatt,
    d) új, alapul szolgáló kitettségek megszerzése a „felfutási” időszak alatt azzal a céllal, hogy az alapul szolgáló kitettségek értékét összehangolják az értékpapírosítási kötelezettségek értékével,
    e) az alapul szolgáló kitettségeknek a maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási joggal összefüggésben történő visszavásárlása a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: CRR) 244. cikk (4) bekezdés g) pontjával összhangban,
    f) a nemteljesítő kitettségek annak érdekében történő visszavásárlása, hogy ezen kitettségek tekintetében megkönnyítsék a behajtást és a felszámolási eljárást,

[4] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdéshez kapcsolódóan

g) az alapul szolgáló kitettségek visszavásárlása az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (11) bekezdése szerinti visszavásárlási kötelezettség alapján.

14. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdésének alkalmazásában az ott meghatározott feltételek akkor „egyértelmű" -ek, ha a bíróságnak jogi vagy ténybeli alapon is módjában áll megállapítani azok teljesülését.

15. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdésének alkalmazásában „az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó feltételek" teljesítése alatt az MNB elvárása szerint olyan értékpapírosítási feltételek értendők, amelyek

a) az olyan ABCP-ügyletek esetében, amelyek keretében nem bocsátanak ki több sorozatú értékpapírt, nem kevésbé szigorúak, mint az ügylet lezárásakor az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek,
b) az olyan ABCP-ügyletek esetében, amelyek keretében több sorozatú értékpapírt – ideértve a bizalmi vagyonkezelési alapot is – kibocsátanak, nem kevésbé szigorúak, mint a legutóbbi kibocsátáskor az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek, amelynek eredményeképpen az értékpapírosításban részt vevő felek egyetértésével és az ABCP-ügylet dokumentációjával összhangban az értékpapírosítási feltételek eltérhetnek két lezárás között.

16. Az MNB elvárja, hogy a 15. ponttal összhangban az alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek – a kitettségi szinten alkalmazandó értékpapírosítási feltételekre történő hivatkozással – részletesen meghatározásra kerüljenek az ABCP-ügylet dokumentációjában.

17. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (8) bekezdésének alkalmazásában az ABCP-ügyleten belül az ügyletrészsorozatokba történő sorolás megvalósítható előresorolt és hátrasorolt értékpapírok KCGE általi kibocsátásával, amelynek keretében egyetlen előresorolt értékpapírt ruháznak át valamely ABCP-program vevőjére. Az ilyen ABCP-ügylet alapul szolgáló kitettségei alatt az MNB elvárása szerint az ABCP-program keretében végzett értékpapírosítás tárgyát képező egyetlen előresorolt értékpapírnak az alapul szolgáló kitettségei értendők figyelemmel az EBA iránymutatásokhoz kapcsolódó Final Riport[5] 2. fejezet 86–90. pontjában szereplő példákban foglaltakra.

18. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (8) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben a KCGE által kibocsátott előresorolt értékpapírt ilyen társfinanszírozási struktúrán belül kettő vagy több (arányosan) egyforma értékpapírra osztják fel, az nem eredményez további ügyletrészsorozatokba történő sorolást, következésképpen az ilyen értékpapírosítás alapul szolgáló kitettsége az MNB elvárása szerint úgy tekintendő, hogy az nem tartalmaz értékpapírosítási pozíciókat.

[5] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2519490/4d16ee5b-2ef9-4f8c-9c75-f0e5e84da674/Guidelines%20on%20STS%20criteria%20for%20ABCP%20securitisation%29.pdf

IV.3. A nemteljesítő kitettségek és kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal vagy garanciavállalóval szembeni kitettségek tilalma[6]

19. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdésének alkalmazásában a nemteljesítő kitettségeket a CRR 178. cikk (1) bekezdése szerint kell értelmezni, amely fogalmat az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi küszöbére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2017. október 19-i (EU) 2018/171/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, a pénzügyi ágazaton kívüli befolyásoló részesedés figyelembevételéről és a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi határértékéről szóló 44/2018. (XII. 5.) MNB rendelet és az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítés-fogalom alkalmazásáról szóló 9/2022. (V. 3.) MNB ajánlás tovább pontosított.

20. Az MNB álláspontja szerint amennyiben az eladó nem minősül a CRR hatálya alá tartozó intézménynek, az eladónak oly mértékben szükséges a 19. pont szerinti elvárásnak eleget tennie, hogy az ne minősüljön indokolatlanul megterhelőnek. Ebben az esetben elvárt, hogy az eladó az adóstól a kitettség kihelyezésének időpontjában szerzett információkat, a kitettségei kezelése vagy a kockázatkezelési eljárása során az értékpapírosítást kezdeményezőtől szerzett információkat vagy az eladó által egy harmadik féltől kapott információkat alkalmazza.

21. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott körülményeket kedvezőtlen hiteltörténetként kell értelmezni. A kedvezőtlen hiteltörténet egyéb, az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezés a)–c) pontjában nem szereplő lehetséges körülményeit úgy kell értelmezni, hogy azok nem tartoznak e követelmény alá.

22. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdésében említett „kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal vagy garanciavállalóval szembeni” alapul szolgáló kitettségek kiválasztásának és a KCGE-re való átruházásának tilalma alatt az MNB elvárása szerint az értendő, hogy a kiválasztás időpontjában legalább egy nem kedvezőtlen hiteltörténetű adós és adott esetben a garanciavállaló korlátlan felelősséggel tartozzon az értékpapírosított kitettség teljes összegéért. Következésképpen az MNB elvárja, hogy az alapul szolgáló kitettségek ne foglalják magukban az alábbi kitettségeket:

    a) kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal szembeni kitettségek, ha nincs garanciavállaló az értékpapírosított kitettség teljes összegére, és
    b) olyan kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal szembeni kitettségek, amely kedvezőtlen hiteltörténetű garanciavállalóval rendelkezik.

23. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdésének alkalmazásában a „legjobb tudomása szerint” kitétel akkor tekintendő teljesültnek, ha az információk – azok forrásai és körülményei tekintetében – a források és körülmények alábbi kombinációjából származnak:

    a) a kitettség kihelyezése időpontjában az adóstól,

[6] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdéshez kapcsolódóan

b) a kitettségei kezelése vagy a kockázatkezelési eljárása során az értékpapírosítást kezdeményezőtől,
c) az értékpapírosítást kezdeményezőnek valamely harmadik fél által küldött értesítésekből, vagy
d) nyilvánosan hozzáférhető információkból vagy az alapul szolgáló kitettség kihelyezésének időpontjában a kedvezőtlen hiteltörténetű személyekre vonatkozóan egy vagy több hitelnyilvántartásában szereplő bejegyzésekkel kapcsolatos információkból, azonban csak abban az esetben, ha ezeket az információkat már figyelembe vették az a), b) és c) alponttal összefüggésben, valamint az alkalmazandó szabályozási és felügyeleti követelményekkel összhangban, többek között az Értékpapírosítási rendelet 9. cikkében meghatározott megalapozott hitelnyújtás tekintetében. Ez a kitétel azonban nem vonatkozik a nem hitel formájában keletkező vevőkövetelésekre, amelyeknek nem kell hitelezési kritériumoknak megfelelniük.

24. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a nemteljesítő kitettségeik tekintetében adósság-átütemezési eljáráson átesett, kedvezőtlen hiteltörténetű adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni kitettségek kizárására vonatkozó követelményt úgy kell érteni, hogy az egyaránt vonatkozik az érintett adós vagy garanciavállaló átütemezett kitettségeire, valamint azokra a kitettségeire is, amelyeket nem ütemeztek át. Az MNB elvárja továbbá, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdés a) pont i. és ii. alpontjában foglalt feltételeknek megfelelően átütemezett kitettségek ne vezessenek ahhoz, hogy az adós vagy a garanciavállaló kedvezőtlen hiteltörténetűnek minősüljön.

25. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésének b) pontjában említett követelmények az adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni azon kitettségekre korlátozódjanak, amelyekre az alapul szolgáló kitettség kihelyezésének időpontjában:

a) az adóst vagy a garanciavállalót kedvezőtlen helyzetük vagy a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvényben meghatározott Központi Hitelinformációs Rendszerben (a továbbiakban: hitelnyilvántartás) nyilvántartott adatokban tárolt negatív információk miatt kifejezetten kedvezőtlen hiteltörténetű személyként, illetve szervezetként jelölték meg a hitelnyilvántartásban, és
b) az adós vagy a garanciavállaló olyan okokból szerepel a hitelnyilvántartásban, amelyek a hitelkockázat-értékelés szempontjából lényegesek.

26. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a kedvezőtlen hiteltörténetű adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni kitettségek abban az esetben nem tekintendők olyan hitelminősítéssel vagy hitelbírálati pontszámmal rendelkezőnek, amely azt jelzi, hogy jelentősen nagyobb a kockázata a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségek teljesítése elmaradásának, mint az értékpapírosítás kezdeményezőjének tulajdonában álló hasonló, más adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni, nem értékpapírosított kitettségek esetében, amennyiben

a) az alapul szolgáló kitettségek és az azokhoz hasonló kitettségek várható teljesítményét meghatározó legfontosabb tényezők hasonlóak, és
b) az a) alpont szerinti hasonlóság eredményeképpen, többek között a múltbeli teljesítménnyel vagy az alkalmazandó modellekkel kapcsolatos információk alapján észszerűen elvárható lett volna, hogy az ügylet futamideje alatt, vagy – amennyiben az ügylet futamideje négy évnél hosszabb – legfeljebb négy éven keresztül teljesítményük ne térjen el jelentős mértékben.

27. A 26. pontban foglalt követelmény az MNB elvárása alapján akkor tekinthető teljesítettnek, ha az alapul szolgáló kitettségek nem foglalják magukban

a) a kétesként, kedvezőtlen hiteltörténetűként, nemteljesítőként, illetve a vonatkozó számviteli alapelvek alapján hasonló hatásúként besorolt kitettségeket, vagy
b) azokat az adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni kitettségeket, amelyek hitelminősége a hitelminősítések vagy más hitelminőségi küszöbértékek alapján jelentősen rosszabb a kezdeményező által általános hitelnyújtási műveletei során, hitelkockázati stratégiájának megfelelően kihelyezett, hasonló kitettségek adósainak vagy garanciavállalóinak hitelminőségétől.

IV.4. Legalább egy alkalommal teljesített törlesztés[7]

28. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (10) bekezdésének alkalmazásában egy adott hitelfelvevőnek valamely kitettség tekintetében nyújtott további előlegek és lehívások, illetve egy adott hitelfelvevővel szembeni ugyanazon kitettség átütemezése az említett kitettség szempontjából nem eredményeznek új követelményt a „már legalább egy alkalommal” teljesített törlesztést illetően. Elvárt, hogy az ugyanazon hitelfelvevővel szembeni eltérő, különálló kitettség KCGE részére történő, tervezett átruházása új követelményt eredményezzen a „már legalább egy alkalommal” teljesített törlesztést illetően.

29. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (10) bekezdésének alkalmazásában az azon követelményben említett meghatározott törlesztés – amely szerint az átruházás időpontjáig „már legalább egy alkalommal törleszteniük” kellett – bérletidíj-fizetés, tőketörlesztés vagy kamatfizetés, illetve a kitettséghez kapcsolódó szerződéses megállapodásban meghatározott bármely más típusú, hagyományos kifizetés legyen.

30. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (10) bekezdésében foglalt, az egy évnél rövidebb futamidővel kapcsolatos követelmény a kitettség eredeti futamidejét, és nem a hátralevő futamidejét jelenti.

IV.5. Az eszközök értékesítésétől való elsődleges függőség tilalma[8]

31. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (11) bekezdésének alkalmazásában azok az ügyletek, amelyek amortizálódó értékpapírosítás esetében az

[7] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (10) bekezdésével kapcsolatosan

[8] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (11) bekezdésével kapcsolatosan

ügylet kezdeményezésekor, illetve rulírozó értékpapírosítás esetében a rulírozási időszak alatt

a) az olyan alapul szolgáló kitettségek szerződésben rögzített, a szerződés lejáratakor fennálló tőketartozása, amelyek az említett alapul szolgáló kitettségek biztosítékául szolgáló eszközöknek a tőketartozás visszafizetése céljából történő értékesítésétől függenek, az értékpapírosításon belüli összes értékpapírosítási pozíció teljes eredeti kitettségértékének legfeljebb 50%-ának felel meg,
b) az a) alpontban foglalt alapul szolgáló kitettségek lejárati idejét nem érintik jelentős koncentrációk és az említett lejárati idők megfelelően eloszlanak az ügylet futamideje alatt, valamint
c) az egyetlen kötelezettel szembeni, az a) alpontban foglalt valamennyi alapul szolgáló kitettség aggregált kitettségértéke nem haladja meg az értékpapírosításba bevont összes alapul szolgáló kitettség aggregált kitettségértékének 2%-át,

elsődlegesen nem az alapul szolgáló kitettségek biztosítékául szolgáló eszközök értékesítésétől függenek, ezért megengedettek.

32. Amennyiben az értékpapírosításba nem vontak be olyan alapul szolgáló kitettségeket, amelyek az eszközöknek a fennálló tőketartozásuk visszafizetése céljából a szerződés lejáratakor történő értékesítésétől függenek, a 25. pontban meghatározott követelmények nem alkalmazandók.

33. Az MNB elvárja, hogy a mentesség céljából azon értékpapírosítási pozíciók tulajdonosai számára teljesített visszafizetések tekintetében, amelyeknek alapul szolgáló kitettségei olyan eszközfedezettel rendelkeznek, amelynek az értékét az alapul szolgáló kitettség biztosítékául szolgáló eszköz eladója vagy egyéb harmadik fél által teljesítendő visszavásárlási kötelezettség garantálja, vagy az azzal kapcsolatos kockázatot teljeskörűen mérsékli,

a) a visszavásárlási kötelezettséget vállalt eladó vagy harmadik fél ne legyen fizetésképtelen, és
b) ne legyen ok azt feltételezni, hogy a szervezet nem lenne képes eleget tenni a garanciával vagy a visszavásárlással kapcsolatos kötelezettségeinek.

IV.6. A kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése az ABCP-ügylet szintjén[9]

34. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésének alkalmazásában ahhoz, hogy az értékpapírosításból eredő kamatláb- és devizakockázatokat megfelelően mérsékeltnek lehessen tekinteni, elegendő, ha a fedezeti ügylet vagy a kockázatmérséklés megvalósul, azzal a feltétellel, hogy nem szokatlan abból a szempontból, hogy a kamatláb- vagy devizakockázatok jelentős részét fedezze a gazdasági szempontból releváns forgatókönyvek alapján. Az MNB álláspontja szerint az ilyen mérséklés származtatott ügyletek vagy más kockázatmérséklő intézkedések – köztük tartalékalapok, túlfedezet létrehozása, értékpapírosítási felár alkalmazása vagy egyéb

[9] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésével kapcsolatosan

intézkedések – formájában is megvalósulhat. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésének alkalmazásában a szokásos nemzetközi pénzügyi standardok magukban foglalják a Csereügyletek és Derivatívák Nemzetközi Társasága (International Swaps and Derivatives Association, a továbbiakban: ISDA) által elfogadott vagy hasonlóan elismert dokumentációs standardokat.

35. Elvárt, hogy amennyiben a kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése származtatott ügyleteken keresztül valósul meg,

    a) a származtatott ügyletek kizárólag a kamatlábak és a devizák esetében felmerülő eszköz- és kötelezettségbeli eltérések tényleges fedezésére kerüljenek felhasználásra és ne szolgáljanak spekulatív célokat,
    b) a származtatott ügyletek általánosan elfogadott dokumentáción alapuljanak, ideértve az ISDA által elfogadott vagy hasonlóan elismert dokumentációs standardokat is, továbbá
    c) abban az esetben, ha a szerződő fél megfelelő – hitelminősítés alapján vagy más módon mért – hitelképessége bizonyos szint alá csökken, a származtatott ügylettel kapcsolatos dokumentáció biztosítsa, hogy a szerződő félre biztosítéki követelmények vonatkoznak, illetve észszerű erőfeszítést tesz lecserélésére vagy másik szerződő fél általi garanciavállalásra.

36. Az MNB elvárja, hogy amennyiben az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésében meghatározott kamatláb- és devizakockázatok mérséklését nem származtatott ügyletek révén, hanem más kockázatmérséklő intézkedésekkel oldják meg, ezen intézkedések kellő megalapozottsággal kerüljenek kialakításra. Elvárt továbbá, hogy amennyiben az ilyen kockázatmérséklő intézkedéseket arra használják, hogy egyszerre több kockázatot mérsékeljenek, az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésében előírt közzététel arra vonatkozóan is magyarázattal szolgáljon, hogy az intézkedések hogyan fedezik egyrészről a kamatláb- és devizakockázatokat, másrészről pedig az egyéb kockázatokat.

37. Elvárt, hogy a 35. és 36. pontban említett intézkedések, valamint a kamatláb- és devizakockázatoknak az ügylet egész futamideje alatti mérséklésének megfelelőségét alátámasztó indok közzétételre kerüljenek.

38. Az MNB álláspontja szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségek halmazában lévő azon kitettségek, amelyek pusztán olyan származtatott komponenst tartalmaznak, amelyek kizárólag az adott alapul szolgáló kitettség kamatlábának vagy devizakockázatának közvetlen fedezésére szolgálnak, azonban önmagukban nem minősülnek származtatott ügyletnek, nem tekintendők tiltottnak.

IV.7. Az adós általi késedelmes teljesítésre vagy nemteljesítésre vonatkozó korrekciós és egyéb intézkedések[10]

39. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (13) bekezdésének

[10] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (13) bekezdésével kapcsolatosan

alkalmazásában az „egyértelmű és következetes megfogalmazásban rögzíteni kell” és az „egyértelműen meg kell határozni” kitétel úgy értelmezendő, hogy ugyanazokat a pontos fogalmakat kell használni az ABCP-ügylet teljes dokumentációjában annak érdekében, hogy megkönnyítsék a szponzor és az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kitett más felek munkáját.

40. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (13) bekezdésében foglalt azon követelményt, miszerint indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni kell a befektetőket a kifizetési sorrend minden olyan változásáról, amely érdemi mértékben hátrányosan érinti az értékpapírosítási pozíciók visszafizetését, az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kitett felek és az ABCP-programszintű befektetők tekintetében is alkalmazzák.

IV.8. Múltbeli nemteljesítési és veszteségadatok[11]

41. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (14) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben az eladó a hivatkozott rendelkezésben foglalt adatkövetelményekkel összhangban nem tudja rendelkezésre bocsátani az adatokat, akkor ebben az esetben nyilvánosan hozzáférhető külső adatokat vagy harmadik felek – például hitelminősítő intézet vagy más piaci szereplők – által rendelkezésre bocsátott adatokat vegyen igénybe, feltéve, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkében foglalt összes többi követelmény teljesül.

42. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (14) bekezdésének alkalmazásában „alapvetően hasonló kitettségek” alatt olyan kitettségeket szükséges érteni, amelyek nem korlátozódnak az értékpapírosítást kezdeményező mérlegében szereplő kitettségekre, és amelyek

    a) az alapul szolgáló kitettségek várható teljesítményét leginkább meghatározó tényezők tekintetében hasonlóak, és
    b) az a) alpont szerinti hasonlóság eredményeképpen többek között a múltbeli teljesítménnyel vagy az alkalmazandó modellekkel kapcsolatos információk alapján észszerűen elvárható volt, hogy az ügylet futamideje alatt vagy – amennyiben az ügylet futamideje négy évnél hosszabb – legfeljebb négy éven keresztül teljesítményük nem lesz lényegesen rosszabb, mint az értékpapírosított kitettségeké.

IV.9. Homogenitás, az alapul szolgáló kitettségekkel kapcsolatos kötelezettségek, rendszeres kifizetések, az átruházható értékpapírok tilalma[12]

43. Az MNB indokoltnak tartja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségek halmazának súlyozott átlagos futamideje akként kerüljön kiszámításra, hogy kizárólag a tőkeösszegek visszafizetésének idővel súlyozott átlagát vegyék figyelembe, az előtörlesztéssel kapcsolatos feltételezések vagy az alapul szolgáló kitettségek kötelezettjei által fizetendő díjakhoz vagy kamatokhoz

[11] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (14) bekezdésével kapcsolatosan

[12] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdéssel kapcsolatosan

kapcsolódó kifizetéseket nem.

44. Az MNB álláspontja szerint az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitettségek halmaza fennmaradó súlyozott átlagos futamidejének meghatározásakor az eladók és a szponzorok az egyes alapul szolgáló kitettségek ténylegesen hátralévő futamideje helyett a halmazon belüli alapul szolgáló kitettségeknek az ABCP-ügylet dokumentációjában meghatározott maximális futamidejét vagy maximális súlyozott átlagos futamidejét is alkalmazhatják.

45. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdésének alkalmazásában a „szerződés alapján kötelező és végrehajtható” kötelezettségek, amelyekért az adósok és adott esetben a garanciavállalók korlátlan felelősséggel tartoznak kitétel alatt minden olyan kötelezettség értendő, amely szerepel a befektetők szempontjából lényeges, alapul szolgáló kitettségekkel kapcsolatos szerződési kikötésekben, mivel azok az adós és adott esetben a garanciavállaló által teljesítendő, a fizetések teljesítésére vagy biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettségeket érintik.

46. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdésének alkalmazásában a meghatározott kifizetésekkel járó kitettségek közé az alábbiak tartoznak:

    a) a rulírozó értékpapírosítás esetében az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (10) bekezdése szerinti, egy összegben törlesztendő kitettségek,
    b) a hitelkártyakeretekhez kapcsolódó kitettségek,
    c) olyan kitettségek, amelyek esetében a fizetési részletek csak a kamatot fedezik, a tőkeösszeget pedig a lejáratkor fizetik vissza, ideértve az olyan jelzáloghiteleket is, amelyek esetében a törlesztőrészlet az első években csak a kamatot fedezi,
    d) olyan kitettségek, amelyek esetében a fizetési részletek tartalmazzák a kamatot és a tőkeösszeg egy részének törlesztését, amennyiben
        da) a fennmaradó tőkeösszeget a lejáratkor fizetik vissza,
        db) a tőkeösszeg visszafizetése az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (11) bekezdésével, valamint a jelen ajánlás 31. és 32. pontjával összhangban a kitettség biztosítékául szolgáló eszközök értékesítésétől függ, vagy
    e) olyan kitettségek, amelyek esetében az adós és a hitelező közötti szerződésben rögzítettnek megfelelően átmenetileg szüneteltetik a fizetést.

IV.10. Referenciaráta alapján történő kamatfizetések[13]

47. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (16) bekezdésének alkalmazásában a referenciaráta alapján történő kamatfizetések tekintetében megfelelő referenciaalapként figyelembe veendő kamatlábak az alábbiakat foglalják magukban:

    a) bankközi kamatlábak valamelyike, ideértve a Libor-t, Euribor-t, BUBOR-t és más elismert referenciamutatókat,
    b) egyéb elfogadott referencia-kamatlábak, például €STR, SONIA, SOFR és TONA,

[13] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (16) bekezdésével kapcsolatosan

c) a monetáris hatóságok által meghatározott kamatlábak, ideértve az alapkamatot (például Fed funds rates, MNB jegybanki alapkamat) és a központi banki leszámítolási kamatlábakat is, továbbá
d) a hitelező forrásköltségeit tükröző ágazati kamatlábak, ideértve az intézmények egy alegységének piaci finanszírozási költségeit közvetlenül tükröző általános változó kamatlábakat és belső kamatlábakat is, amennyiben elegendő adat áll a befektetők rendelkezésére ahhoz, hogy értékelni tudják az ágazati kamatlábak egyéb piaci kamatlábakhoz való viszonyulását.

48. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (16) bekezdésének alkalmazásában egy képlet akkor minősül bonyolultnak, ha eleget tesz az egzotikus eszköz Kockázatkezelők Globális Szövetsége (Global Association of Risk Professionals, GARP) által meghatározott fogalmának, azaz olyan tulajdonságokkal rendelkező pénzügyi eszköz, amelyek miatt az adott eszköz az egyszerűbb, ún. plain vanilla termékeknél összetettebbé válik. Egy képlet (származtatott ügylet) nem válik bonyolulttá egyszerű kamatplafonok vagy kamatpadlók alkalmazása esetén.

IV.11. Az eladó nemteljesítése esetében vagy azonnali lejáratról szóló értesítés esetén alkalmazandó követelmények[14]

49. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az ABCP-ügylet dokumentációja tartalmazza a „rendkívüli körülmények" felsorolását. Tekintettel a „rendkívüli körülmények" jellegére, és annak érdekében, hogy bizonyos rugalmasságot lehessen biztosítani az esetleges szokatlan körülmények vonatkozásában, amelyek miatt a befektetők érdekében a pénzeszközt a KCGE-nél kell tartani, amennyiben az ABCP-ügylet dokumentációja a jelen ponttal összhangban tartalmazza a „rendkívüli körülmények" felsorolását, az ilyen listának nem kell kimerítőnek lennie.

50. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a KCGE-nél bent ragadt pénzösszeg a befektetők érdekében eljárni köteles vagyonkezelő vagy a befektetők más képviselője, illetve a befektetők által – az ABCP-ügylet dokumentációjában foglalt szavazási rendelkezésekkel összhangban – elfogadott összeget jelenti.

51. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a KCGE-nél jövőbeli felhasználásra szánt tartalékalap formájában bent ragadt pénzeszköz esetében a tartalékalap felhasználása kizárólag az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés a) pontjában meghatározott célokra vagy a befektetők részére a megfelelő sorrendben teljesítendő kifizetésekre korlátozódjon.

52. Elvárás, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés b) pontjában foglalt követelmények kizárólag a tőkeösszeg visszafizetésére vonatkozzanak, a kamatok visszafizetésére nem terjedjenek ki.

[14] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdésével kapcsolatosan

53. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés b) pontjának alkalmazásában ne kerüljön sor a tőkeösszeg veszteségviselési rangsortól eltérő kifizetésére abban az esetben, ha fizetési felszólítás vagy azonnali lejáratról szóló értesítés kézbesítésére kerül sor. Amennyiben nem áll fenn fizetési felszólítás vagy azonnali lejáratról szóló értesítés esete, az MNB elfogadhatónak tartja a tőketörlesztést az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (10) bekezdése szerinti feltöltés céljából.

54. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés c) pontjának alkalmazásában az ABCP-ügyleti vagy ABCP-program szintű befektetőknek az alapul szolgáló kitettségek piaci értéken történő értékesítésére irányuló döntése nem tekinthető az alapul szolgáló kitettségek piaci értéken történő automatikus értékesítésének.

IV.12. Hitelezési feltételek, az eladó szakértelme[15]

55. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdés alkalmazásában a kitettségeket akkor kell hasonló jellegűnek tekinteni, ha azok az (EU) 2017/2402 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az értékpapírosítás alapjául szolgáló kitettségek homogenitására vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. május 28-i (EU) 2019/1851 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS) 1. cikk a) pont

    a) i–iii. vagy v–vii. alpontjában meghatározott eszközkategóriák egyikébe tartoznak,
    b) iv. alpontjában meghatározott eszközkategóriába és az említett rendelet 2. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett azonos típusú kötelezetthez tartoznak, vagy
    c) viii. alpontjában meghatározott eszközkategóriába tartoznak, és a Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS 2. cikk (6) bekezdésében meghatározott homogenitási tényezők bármelyike tekintetében hasonló jellemzőkkel rendelkeznek.

56. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésének alkalmazásában az értékpapírosított kitettségekre alkalmazandó hitelezési feltételeket össze kell hasonlítani az értékpapírosított kitettségek kihelyezésekor a hasonló kitettségekre alkalmazandó hitelezési feltételekkel.

57. Ugyanakkor az 56. pontban foglalt követelménynek való megfelelés nem jelenti azt, hogy az értékpapírosítást kezdeményező vagy az eredeti hitelező mérlegében az értékpapírosított kitettségek kiválasztásakor vagy a kitettségek értékpapírosításának időpontjában hasonló, vagy más kitettségeknek kellene szerepelniük, továbbá az sem elvárás, hogy a hasonló vagy más kitettségek kihelyezésének ténylegesen az értékpapírosított kitettségek kihelyezésének időpontjában kell megtörténnie.

58. AZ MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésének alkalmazásában a hitelezési feltételekben bekövetkező, teljes körű tájékoztatást igénylő

[15] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésével kapcsolatosan

lényeges változások alatt a 12. és 13. pontban meghatározott portfóliókezeléssel összefüggésben végrehajtott ügylet lezárását követően a KCGE-re átruházott kitettségekre vonatkozó hitelezési feltételekben bekövetkező lényeges változások értendők.

59. Az MNB megítélése szerint a hitelezési feltételekben bekövetkező változások abban az esetben tekintendők lényegesnek, ha

    a) érintik a hitelezési feltételekkel való hasonlóság tekintetében az alapul szolgáló kitettségek közül a Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS 1. cikk b) pontjában meghatározott követelményt, vagy
    b) lényeges hatással vannak az alapul szolgáló kitettségek halmazának általános hitelkockázatára vagy várható átlagos teljesítményére, anélkül, hogy lényegesen eltérő megközelítést eredményeznének az alapul szolgáló kitettségekhez kapcsolódó hitelkockázatok értékelését illetően.

60. Elvárt, hogy a hitelezési feltételekben bekövetkező valamennyi változással kapcsolatos tájékoztatás az említett változások céljának magyarázatát is tartalmazza.

61. Az MNB elvárása szerint a nem hitel formájában keletkező vevőköveteléseket illetően az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésében rögzített hitelezési feltételekre való hivatkozást az eladó által az általában értékpapírosított kitettségeket eredményező és az ügyfelei részére a termékeinek és szolgáltatásainak értékesítésével kapcsolatban javasolt rövid lejáratú hitelekre alkalmazott hitelfeltételekre való hivatkozásként kell értelmezni.

62. Elvárt, hogy annak elbírálásakor, hogy az eladó az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésével összhangban rendelkezik-e szakértelemmel az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése terén, az eladó vezető testületének tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, a hasonló jellegű kitettségek kezeléséért és kihelyezéséért felelős, vezető beosztású munkatársak

    a) az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkezzenek,
    b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkezzenek, valamint rendelkezzenek a szükséges képességekkel,
    c) kellő tapasztalattal rendelkezzenek a korábbi beosztásuk, valamint megfelelő oktatás és képzés alapján, továbbá
    d) legyenek bevonva a kitettségek kihelyezésével kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájába.

    A fentiek értékelése során a prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése szempontjából relevánsnak kell tekinteni.

63. Az MNB elvárása szerint, az eladó rendelkezik a szükséges szakértelemmel, amennyiben

    a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet számviteli vagy prudenciális felügyeleti szempontból tartozik,

legalább öt éve kiterjed az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezésére, vagy

b) a vezető testület legalább két tagja egyéni szinten rendelkezik legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal az értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségek kihelyezése terén, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségeinek kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársak az értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségek kihelyezése terén egyéni szinten legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal rendelkeznek.

64. Elvárt, hogy az eladó a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel, az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikk (3) bekezdés c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

IV.13. A rulírozó értékpapírosítással járó ABCP-ügyletek esetében a rulírozási időszak megszüntetését kiváltó események[16]

65. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (19) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó tekintetében bekövetkezett, fizetésképtelenséghez kapcsolódó eseménynek

a) a szolgáltatásnyújtás folytatásának biztosítása érdekében lehetővé kell tennie a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó helyettesítését, valamint
b) ki kell váltania a rulírozási időszak megszüntetését.

IV.14. Ügyleti dokumentáció[17]

66. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke(20) bekezdése d) pontjának alkalmazásában annak a tisztázása, hogy a szponzor eleget tett az Értékpapírosítási rendelet 25. cikk (3) bekezdésében megállapított követelményeknek, az, hogy az illetékes hatóság nem emelt kifogást a valamely ABCP-program szponzoraként eljáró hitelintézet ellen, az MNB álláspontja szerint elegendőnek tekintendő annak megállapításához, hogy ezen tájékoztatási kötelezettségnek eleget tettek.

V. Programszintű kritériumok

V.1. Bizonyos ügyleti szintű STS-kritériumoknak való megfelelés korlátozott idejű átmeneti hiánya[18]

67. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdés második albekezdésének alkalmazásában a meg nem felelő kitettségek százalékos aggregált kitettségértéke „a” és „b” arányaként kerüljön meghatározásra, ahol

[16] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (19) bekezdésével kapcsolatosan

[17] Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (20) bekezdésével kapcsolatosan

[18] Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdésével kapcsolatosan

„a”: az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitettségek aggregált összege, amely mentes minden olyan vételárengedménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak, és amely sérti az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (9), (10) vagy (11) bekezdését,

„b”: az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitettségek aggregált összege, amely mentes minden olyan vételárengedménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.

68. Az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdés második albekezdésének alkalmazásában az „átmeneti” kifejezés alatt az MNB elvárása szerint egy legfeljebb hathónapos időszak értendő, amely akkor veszi kezdetét, amikor a szponzor tudomást szerez a meg nem felelésről. Amennyiben legalább egy alapul szolgáló kitettség hat hónapnál hosszabb ideig sérti az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9), (10) vagy (11) bekezdését, vagy ha a meg nem felelő kitettségnek a jelen ajánlás 67. pontjával összhangban kiszámított százalékos aggregált kitettségértéke bármikor meghaladja az 5%-ot, az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdés második albekezdésében foglalt követelmény teljesítettnek tekintendő.

69. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdés harmadik albekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségekből vett, külső ellenőrzésnek alávetett minta reprezentatív legyen az ABCP-program által finanszírozott összes ügylethez tartozó kitettségek portfóliója tekintetében. Az MNB elvárása szerint a külső ellenőrzés kizárólag az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9)–(11) bekezdésében meghatározott ügyleti szintű követelményekre terjedhet ki. A külső ellenőrzést legalább évente javasolt elvégezni.

70. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdés harmadik albekezdésének alkalmazásában megfelelő és független félnek az minősül az, aki

a) rendelkezik az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges tapasztalattal és képességgel, és
b) nem minősül:

ba) hitelminősítő intézetnek,

bb) az Értékpapírosítási rendelet 28. cikkének megfelelő, STS-kritériumoknak való megfelelést ellenőrző harmadik félnek,

bc) az értékpapírosítást kezdeményezőhöz, a szponzorhoz, a befektetőhöz vagy a KCGE-hez kapcsolt szervezetnek.

71. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a szponzor

a) megfelelő intézkedéseket tegyen annak biztosítása érdekében, hogy a meg nem felelő kitettségek 67. pontban meghatározott százalékos aggregált kitettségértéke ne haladja meg az 5%-ot, többek között a meg nem felelő alapul szolgáló kitettségek helyettesítése révén;

b) utasítsa az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdés harmadik albekezdése szerinti külső ellenőrzést végző felet, hogy amennyiben a jelen ajánlás 69. pontja szerinti ellenőrzés először arra az eredményre jut, hogy a meg nem felelő kitettségek eredeti mintán belüli részaránya meghaladja az 5%-ot, a külső ellenőrzést végző fél

ba) a megbízhatósági szint lényeges javítása érdekében növelje a minta méretét, majd ismételje meg az ellenőrzést, vagy

bb) az ABCP-programon belül ellenőrizze az összes kitettséget, amely mentes minden olyan vételárengedménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.

72. Amennyiben nem teljesülnek a 71. pontban meghatározott feltételek, az MNB elvárja, hogy a szponzor az Értékpapírosítási rendelet 27. cikk (4) bekezdésével összhangban haladéktalanul értesítse az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA), valamint tájékoztassa az illetékes hatóságát arról, hogy a továbbiakban nem teljesülnek az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdésében foglalt követelmények, és az ABCP-program a továbbiakban nem minősül STS értékpapírosításnak.

73. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában a valamely ABCP-program alapjául szolgáló kitettségek súlyozott átlagos futamidejét az ABCP-ügyleti szintű alapul szolgáló kitettségek halmaza súlyozott átlagos futamidejének a 43. és44. ponttal összhangban kiszámított, kitettséggel súlyozott átlagaként kell kiszámítani. Az ABCP-ügyleti szintű alapul szolgáló kitettségek halmaza súlyozott átlagos futamidejének számítási időpontjai eltérhetnek egymástól, feltéve, hogy a számítási időpontok közötti eltérés egy hónapnál kevesebb.

V.2. Az újra-értékpapírosítás tilalma[19]

74. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (4) bekezdésének alkalmazásában a hitelminőség-javítás abban az esetben nem minősül újabb ügyletrészsorozatokba sorolást eredményező tevékenységnek, ha az ABCP-program részére biztosított és az ABCP-programból származó pénzáramlások bármilyen körülmények között és feltételek mellett megismételhetők az értékpapírosítási pozíciót nem tartalmazó kitettségek halmaza értékpapírosításának való kitettség révén.

V.3. A kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése az ABCP-program szintjén[20]

75. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (6) bekezdésének alkalmazásában a kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklésére vonatkozó követelmény a 34–38. pontban meghatározott módon kerüljön alkalmazásra, azzal a különbséggel, hogy itt az ABCP-program szintjén jelentkező kamatláb- és devizakockázatokról van szó.

[19] Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (4) bekezdésével kapcsolatosan

[20] Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (6) bekezdésével kapcsolatosan

V.4. ABCP-program dokumentációja[21]

76. Ahhoz, hogy a szponzor az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (7) bekezdés b) pontjával összhangban megfelelő szakértelemmel rendelkezőnek minősüljön a hitelkihelyezés terén, elvárt, hogy a szponzor vezető testületének tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, a hitelkihelyezés irányításáért felelős, vezető beosztású munkatársai

    a) a hitelkihelyezés terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkezzenek,
    b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkezzenek, valamint rendelkezzenek ezen feladatkör ellátásához szükséges képességekkel,
    c) kellő tapasztalattal rendelkezzenek a korábbi beosztásuk, valamint a megfelelő oktatás és képzés alapján, továbbá
    d) megfelelően részt vegyenek a hitelkihelyezéssel kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájában.

    A prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat a hitelkihelyezés szempontjából relevánsnak kell tekinteni.

77. Az MNB elvárása szerint a szponzor akkor rendelkezik a szükséges szakértelemmel, amennyiben

    a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet számviteli vagy prudenciális felügyeleti szempontból tartozik, legalább öt éve kiterjed a hitelkihelyezésre, vagy
    b) a vezető testület legalább két tagja a hitelkihelyezés terén egyéni szinten rendelkezik legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet hitelkihelyezésének irányításáért felelős, vezető beosztású munkatársak a hitelkihelyezés terén egyéni szinten rendelkeznek legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal.

78. Elvárt, hogy a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel és az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban a szponzor tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikk (3) bekezdés c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

79. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (7) bekezdés f) pontjában foglalt követelmény úgy értelmezendő, hogy azt csak azokban az esetekben kell alkalmazni, amikor az ABCP-program szponzora az ABCP-program szintjén minden értékpapírosítási pozíciót egyetlen likviditási hitelkerettel támogat. Amennyiben ezzel szemben az egyes ABCP-ügyleteket különálló likviditási hitelkeretekkel támogatják, és egy adott ABCP-ügylet tekintetében a hitelkeret lejáratát megelőzően meg nem újított finanszírozási kötelezettségvállalás csak egy konkrét likviditási hitelkeretet érint, ebben az esetben az MNB elvárása szerint nem szükséges a dokumentációban rendelkezni az ABCP-programon belüli többi ABCP-ügylethez biztosított likviditási hitelkeretek

[21] Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (7) bekezdésével kapcsolatosan

lehívásáról.

V.5. A hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó szakértelme[22]

80. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdés b), c) és l) pontjában meghatározott pénzügyi szolgáltatásból eredő követelések esetén a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó olyan hitel- és pénzkölcsön nyújtására engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény legyen, amely rendelkezik a KCGE-vel kötött olyan szerződéssel, amely biztosítja az átruházandó követelések kezelését. Az MNB elvárása alapján a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó akkor rendelkezik szakértelemmel az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kezelése terén, amennyiben a vezető testülete tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, az ABCP-program kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársai

    a) az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP- program kezelése, valamint ezen belül is az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek vállalása, kihelyezése és kezelése színvonalának felülvizsgálata terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkeznek,
    b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkeznek, valamint rendelkeznek a szükséges képességekkel,
    c) a korábbi beosztásaik, valamint megfelelő oktatás és képzés alapján kellő tapasztalattal és megfelelő képzettséggel rendelkezzenek, valamint
    d) megfelelően részt vegyenek az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelésével kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájában.

    A prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeknek vagy jogosítványoknak az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése szempontjából relevánsnak kell lenniük.

81. Az MNB álláspontja szerint a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó rendelkezik a szükséges szakértelemmel, ha

    a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet számviteli vagy prudenciális felügyeleti szempontból tartozik, legalább öt éve kiterjed az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó -értékpapír- programok kezelésére, vagy
    b) a vezető testület legalább két tagja az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó értékpapír-programok kezelése terén egyéni szinten rendelkezik legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársai az

[22] Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (8) bekezdése

értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése terén egyéni szinten rendelkezik legalább ötéves releváns szakmai tapasztalattal.

82. Elvárt, hogy a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel és az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikk (3) bekezdés c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

83. Az MNB elvárása alapján a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó az Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (8) bekezdésének alkalmazásában a kitettségek kezelése tekintetében akkor rendelkezik „megfelelően dokumentált szabályzatokkal, eljárásokkal és kockázatkezelési kontrollintézkedésekkel", amennyiben a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó olyan szervezet, amely

    a) az Európai Unióban prudenciális és tőkeszabályozás hatálya alá tartozik és felügyelet alatt áll, valamint az ilyen felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése szempontjából relevánsnak tekintik, ideértve az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek vállalása, kihelyezése és kezelése színvonalának felülvizsgálata terén szerzett ismereteket és szakértelmet is, vagy
    b) az Európai Unióban nem tartozik prudenciális és tőkeszabályozás hatálya alá, illetve nem áll felügyelet alatt, továbbá igazolja a kellően dokumentált és megfelelő szabályzatok és kockázatkezelési kontrollintézkedések meglétét, azt, hogy követi a bevált piaci gyakorlatokat, valamint rendelkezik a jelentéstételhez szükséges képességekkel. Az igazolást harmadik fél, például hitelminősítő intézet vagy külső ellenőr felülvizsgálatával kell alátámasztani.

VI. Záró rendelkezések

84. Az ajánlás az Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

85. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

86. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet a jelen ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt

részek tekintetében alkalmazza.

87. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2026. szeptember 1-től várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

88. 2026. szeptember 1-jén hatályát veszti az egyszerű, átlátható és egységesített ABCP-értékpapírosításra vonatkozó követelményekről szóló 3/2020. (III. 24.) MNB ajánlás.

Varga Mihály sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke